

SETMANARI HUMORÍSTICH, POPULAR Y CATALA DE BONA MENA
 DESLLIGAT DE TOT PARTIT POLITICH

SORTIRA CADA DIVENDRES

Se trobarà en tots los kioscos de la Rambla y demás llocs de venda de periòdichs

Redacció y Administració: Carrer de las Molas, n.º 24, entressol, 1.ª

Número solt, 5 céntims.—Atrassat, 10.—SUSCRIPCIÓ: Trimestre, 1'50.—Mitj any, 2'50—Un any, 4

DON JUAN TENORIO MODERN

Poca-solta satírica y mal engiponada,
 en un acte y en vers, escrita ab arguments y rícolons en menes de tres heras
 per **DOS INGENIS DESCONEGUTS**

PERSONATJES

- D. Juan Tenorio. (Lerruch.)
- D. Luis Mejia. (Pey Sastreig.)
- Centellas (Bona-pua.)
- Avellaneda. (Colomasa.)
- D. Gonzalo. (La Rahó.)
- D. Diego Tenorio. (La Vritat.)
- Ciutti (Xiquet.)
- Buttarelli (Mosso.)

Mossegas, reventa pisos, nyebits, afana rellotjes, xicots, municipals, etc., etc.

L'època á judici del lector.

Acte únic

Lo teatro representa una taberna d'aquellas d'«olè» y «punyalá». Mostradó, taulas, cadiras y altres utensilis perteneixents al «mam». Portas laterals y una al foro que figura dona al carrer.
 L'acció comensa á dos quarts de nou del vespre minut més, minut menos.

ESCENA PRIMERA

Al aixecarse 'l teló l'escena està sola apareixent p' el fondo deseguida BONA PUA y COLOMASA

BONA. (Entrant y picant de mans.)
 Mossol mosso!

COLOM. Quina calma!

MOS. (De dintre.) Voy!

BONA. Vas lleuger com el plom.

MÓS. (Sortint.)

Vatualisto son vosaltres?

BONA. ¿Y doncas qui, estaquirot?

MOS. Com no hos veyá..!

BONA. Fa tres diss

qu' hem sortit de la presó.

Res: son gangas del ofici.

MOS. Ja ho comprench.

BONA. Aixis va 'l mon.

Dos rellotjes vam fer correr y ab ells vam correr tots dos

cap al carrer de l' Amalia á fernos passá 'l trastorn.
 MOS. Vayal vayal Veyeu beurer?
 BONA. Per 'xó hem vingut. (Dirigintse á Colomasa.)
 ¿Au que vol?

COLOM. Jo ayguardent.
 BONA. Ayguardent? Posa.
 MOS. Valls?
 BONA. Del que segui més fort. Sembla que ja no 't recordis dels teus parroquians millors. (Lo mosso mentres tant prebara las copas.)
 Donchs sí, tornam al que deyam n' estich segur molt y molt. (S' assentan en una de las taulas d' en primer terme.)

COLOM. No pot ser.
 BONA. En Lerruch era.
 COLOM. Será 'n Pey.
 BONA. Et diu que no. (Presentantlos las copas.)
 MOS. Dos de la forta.

BONA. Veurás, aquest ho sabrá bõ prou.
 COLOM. Vels dir?
 BONA. Res perden probantho.
 COLOM. Tens rahó.
 BONA. (Dirigintse al mosso.) Escolta xicot. ¿Recordas quant 'any passat teniam las reunions aquí ab en Lerruch y en Pey?
 MOS. Si m' en recordo: lo 't toch! Penseu que tinch la memoria tan fluixa..?

BONA. Digas sí ó nó.
 MOS. No haig d' enrecordarmen..?
 BONA. Y saps..?
 MOS. Sense faltarli un mot, En Lerruch va di á n' en Pey qu' es un xicot de deixó, vull dir, saben quant l' habilla...
 BONA. Be, sí... vaya...
 MOS. Es molt rumbós.
 BONA. Van tenir quatre paraulas sobre qui era més matón y entre ells va fer lo pacte ab testimonis y tot...
 BONA. (A Colomasa.) Que 't sembla?
 MOS. Per yeure qui durant un any tan sols faria més estalviadas y mouria més se'oll. Van apostarse deu rondas d' aygua...
 BONA. Be, sí de licor.
 MOS. Per cert pots portarme dugas de més, qu' aixó es bõ pel gos.
 COLOM. (Al mosso.) Es a en nò...
 BONA. No hi estiguis.
 COLOM. Veurás jo... tinch més confiansa ab en Pey, Es formal... l' altre es tan boig..!
 BONA. Ja ho sé pro ab el ganibet en Lerruch hi té molt joch. (Portantlas.) Dos copas.
 MOS. Bravo pimpollo!
 BONA. (Ab éntasis.)
 MOS. S' agradesa l' atansion com diuhen els castellans.
 BONA. Castellans, com tu, del Clot.
 MOS. Sou xistosos.
 BONA. No m' en parlis la gracia vessem á hots.
 MOS. Donchs, tornant al nostre assumpto m' he descuydat lo millor.
 COLOM. Digas.
 MOS. Feya poca estona qu' aquí estava llimpiant gots quant ha entrat un ab molts fueros embosat fent mitja por.

¡Mosso! ha dit. ¿Que hi ha? Contesto.
«Per 'questa nit á las nou
guardam taula y dos cadiras
y ayguardent tingas en grós;
si acás algú 'm demanaba
li dius que s' esperi un poch...
«Enterats» dich enseguida,
vaig per preguntarli 'l nom
pro ja havia girat cua
deixantme com un mussol.

BONA. Pro tú...
MOS. He preparat l' encárrech
y á n' aquí ho teniu disposat.

BONA. Y no has pogut...?
MOS. Gens ni mica

BONA. perque m' ha plantat de cop.
COLOM. Era un d' ells.

BONA. Tu t' ho figuras.

BONA. Ho crech.

COLOM. Creure costa poch.

ESCENA II

Dits y LA RAHÓ,

que entra ab la cara tapada pe 'l foro.

LA RA. Mosso!

MOS. Voy!

BONA. Tens gran despatx
BONA-PUA y COLOMASA segueixen parlant
baix))

MOS. (Posantse al radera del mostrador.)

Que vol veure?

LA RA. (Donantli diners.) Pren aixó
y escoltam quatre paraulas.

NOS. Dos ralets?

LA RA. Que no son bons?

MOS. Be ho semblan.

LA RA. Doncas escolta.

MOS. (Apart.) Ay! Ay! Ay! Qu' esmisteriós!

LA RA. M' han assegurat qu' avuy
cumpleix l' any just y rodó
d' una aposta convinguda
per dos tipos... dos minyons...

MOS. En Lerruch y en Pey.

LA RA. Exacte.

M' har dit que 'l punt de reunió
dintre d' aquesta taberna
se celebraba á las nou,
y desitjant escoltarlos
sense ser vist, lo favor
vos demano de que pugui
quant ja siguin aqu' ls dos
d' escoltals desde cert siti
que no pugui perdre un mot.
(Malol no sigui un mossega...)

LA RA. No tinguis de mi aprensió
si convé... té... (Donantli més quartos.)

MOS. Dos rals més!

Veureu entreu al rebost,
es l' únich puesto apropiat.
(Indicantli 'l quarto de la dreta)

Ja 'm va be.

Es el més aprop.
Peró aixó sí... hus adverteixo...
Fuig!

Posát en un cantó
hi ha un plat qu' está ple de pansas
no 'n toqueu cap.

Que som noys?
Son pansas enmatzinadas
per las ratas.

Com
que n' hi ha ab abundancia
es el vareno més bó.

LA RA. Gracias per l' avis.

(Retirantse dins del quarto.)
¡Que un home
fassi aquestos paperots...!
pro es en be dels fills del poble
y 'l poble es avans que tot, (Desapareix.)

BONA. Veus quin noviment s' hi nota?
(Parlant d' uns que han entrat assentant-
se á las taulas. Lo MOSSO serveix á
tothom.)

COLOM. Com que s' acostan las nou
y es l' hora de fer l' aposta
no 's estrany vingui tothom.

ESCENA III

Dits y LA VRITAT.

LA VRI. Mosso! (Pel foro.)

MOS. (Al veurel.) Un altre!

LA VRI. (Donant un cop de vista per l' escena)
Aquí será.

M' han dit aprop del recó.

MOS. Digueu.

LA VRI. (Ficantse má á la butxaca.)
Teniu.

MOS. Qué? Mes moma?

LA VRI. Lo que jo hus dono es per vos.

MOS. Endavant avuy graneijo.

LA VRI. M' escolteu?

MOS. No soch gens sort.

LA VRI. Que sabeu de certa aposta

a' un que Lerruch te per nom
y un altre... que no 'm recorda...

MOS. En Pey safreig?

LA VRI. Just, aixó!

MOS. Son dos noys de molt empuje
distingits y d' un gran cor
qu' avuy aquí ab acte públich
provaran qui es més dels dos.

LA VRI. Ho saps del cert?

MOS. Per conversas
qu' he sentit, per cert ho donch.

LA VRI. No podria jo escoltarlos?

MOS. Podeu pendre asiento.

LA VRI. No.

Reservat hauria de ser.

MOS. També reservat? Jo 't tochl!

LA VRI. Que hi diheu...?

MOS. Jo...

LA VRI. Per cap mal

los intens que porto son.

MOS. Sent aixis...

LA VRI. Qualsevol puesto.

MOS. Aquí hi ha aquest cuarto fosch.
Si hos sembra...? (El de l' esquerra.)

LA VRI. Si ja m' agrada.

MOS. Pro responeu...?

LA VRI. Tinch honor
y per mi aquest es un titol
dels millors que hi ha en el mon.
Conformes.

LA VRI. Hi passo?

MOS. Sí.

Pro esteu de la porta aprop
perque si atreu gens... endintre
sortireu igual que nou.

LA VRI. Los motius...

MOS. Com qu' es un quarto
qu' avans servia pel joch
y des qu' ha entrat aquest pillo...

LA VRI. Quin?

MOS. Vull dí 'l Gobernador
que 'ns persegueix nit y dia
no deix intnos ab repós;
no 'm cuydo d' estranyinarlo
y ara estará plé de pols,
de trenyinas y...

LA VRI. No importa.

MOS. Jo hus aviso.

LA VRI. Be.

MOS. (Geniot!)
(Entrant al cuarto indicat.)

LA VRI. ¡Qu' un home del meu llinatge
vagi per 'quets casalots...!
Vull veure ab mos ulls l' escarni
que fan eixos viels mitj folls
á l' humanitat sagrada,
y si es vritat qu' ab afront
la tractan, que Deu més valgui...!
Dels meus actes no responch.

MOS. (Recelós.) Vaya un bon parell de ximplés!
Si serán... no 'm fan cap goig,
peró ba, cobro prepinas
de rals avuy corren poch.

LA VRI. Mosso! mosso!

MOS. ¡Voy! Macatxo!

Sembla que hi ha acceptació.

BONA. Tu! Posans mes medicina.

COLOM. Depressa!

BONA. Brillo...
(Despatxant á alguns.)

MOS. Ja voy!

BONA. Veus com la gent se desperta?

COLOM. Mentres compareixin.

BONA. Oh!

D' aixó no 'n passis cuydado

puig fins casi t' en responch.

COLOM. Que vingui 'n Pey no 'n refujo

pro en Lerruch...

BONA. Que n' ets de tou!

COLOM. En Lerruch... Que vols qu' et digui?

BONA. Vindrà.

COLOM. Ja ho veurém.

BONA. Si vols

apostarte...
(Parlant ab un mirón y fent trincar una
moneda.)

MOS. Aquesta pela

company per mi es de cartró
(Parlant ab molta calma.)

UN MI. Voleu dir?

MOS. Si es tota groga.
D' un tros lluny es veu qu' es plom.

UN MI. Me l' han dada fá una estona.
MOS. Donchs podeu tirarla al foch.
S' ha de mirar la moneda!

UN MI. Si eh?

MOS. Uy! Y ab ulls de bou.
Corren uns morts avuy dia!

UN MI. (Cambiantli y asentantse.)
Jo no hi entench ab aixó.

MOS. (Portant lo qu' havian demanat avans á la
taula d' en BONA-PUA.)
Dos balsams.

BONA. ¡Alsa! ¡Qu' et topa!

MOS. Sí!

COLOM. No tens mal trepijoch.

BONA. Mes calleu!
(Al sentir tocar horas)

COLOM. Qué?

BONA. Tocan horas

COLOM. Seran tres cuarts

BONA. (Contantlas.) No, las nou.

COLOM. Ves guaytant la gent com entra,

BONA. Veurem qui tindrà rahó.

COLOM. (Per LERRUCH y PEY qu' entran l' un ra-
dera l' altre ab molta parsimouia.)
Mira aquells dos que s' acostan.

BONA. Si serán...?

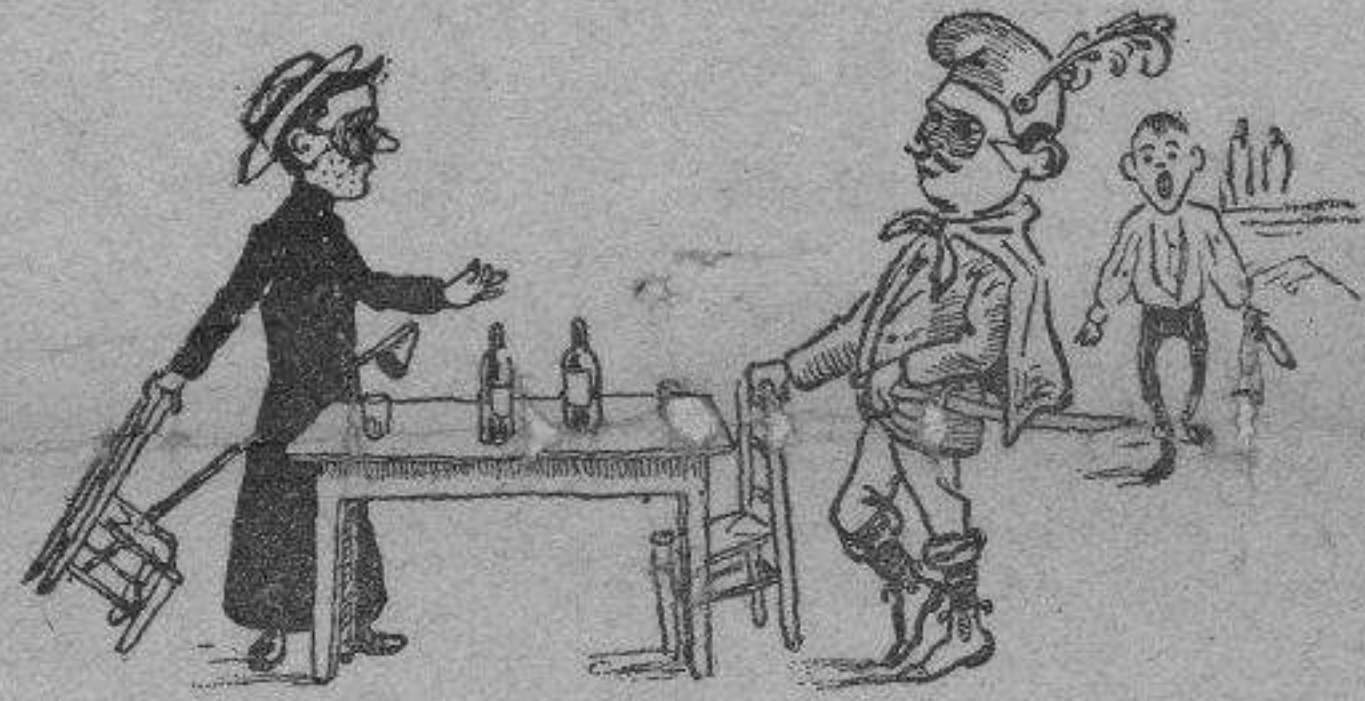
COLOM. Pst? Fes xitón.

ESCENA IV

Los mateixos y LERRUCH y PEY-SAFREIG.

(Es d' advertir qu' al entrar ells una ca-
terva de nyebits pobla deseguit tota l' es-
na. Gran expectació.)

LER. (A PEY-SAFREIG y anant á ocupar una
cadira de la taula qu' está vacant.)
Ey, manol! L' asiento aquet
es meu.

PEY. Lo mateix vos dich.

El guardo per un amich
que vindrá dintre un ratet.

LER. Qu' es meu assegurar puch.

PEY. Qu' es ben meu també preveig.

LER. Sereu vos en Pey-Safreig?

PEY. Sereu acás en Lerruch?

LER. Tot pot ser.

PEY. Vos feu la lley?

LER. Devegadas...

PEY. No som homes?

Fora doncas tantas bromas.
(Desembosantse.)

LER. Jo só en Lerruch,

PEY. Donchs jo en Pey.
(BONA-PUA y COLOMASA s' aixecan á sa-
ludarlos.)

BONA. Companys...!

COLOM. Amichs...!

LER. Qu' es aixó?
(A COLOMASA.)

PEY. Que tal flavio? Tu per qui?

BONA. Vostra posta hem sabut y
hem vingut aquest y jo.

PEY. Chócala!

BONA. Y que tal la vida...?

LER. Per ara no 'm puch queixá.

PEY. (Resentit á COLOMASA.)
No m' apretis tan la ma
perque la tinch dolorida.

COLOM. Sempre ab la mateixa guasa.

PEY. Sempre igual.

BONA. Bravo! Molt bé!

LER. Freneu asiento perque

lo temps molt depressa passa.

PEY. Diheu vritat.

(Asentantse com tots los demés als voltant
de la taula.)

LER. Donchs 'nem al grá,

senteuse y no sigueu gansos.

PEY. Si noys, no gasteu romanosos

com més amichs un més clá.

LER. L' aposta fou...

(Interrumpintlo.)
Un moment.

PEY. En que quedem? Que no dich?

LER. Espereuse.

(Cridant al mosso.)

ER. Ey! Tu, xarrich
 porta ampollas d' ayguardent.
 PEY. Teniu rahó no hi pensaba.
 ER. El mam en aquestos cassos
 dona inspiració a cabassos.
 ER. Soch franch no m' en recordaba.
 (Portantho 'l mosso.)
 PEY. Bebem.
 LER. (Convidant als demés.)
 Aul Valtres mateixos!
 Que tot vagi á *dojo jarriba!*
 Que vegui tothom!
 PEY. Si, viva!
 BONA. Que voleu aygua?
 PEY. P' els peixos.
 LER. (Acabant de beure.)
 De primera.
 PEY. Es del més bó.
 LER. (Preguntant á UN MIRON que te al costat.)
 N' heu begut vos?
 UN MI. Si; una mica.
 LER. Que hos en sembla hi ha trafica?
 UN MI. Jo no hi entench ab aixó.
 LER. (Fent callar á tothom.)
 Donchs muixoní y teló enlayre,
 comensarem la palestra.
 PEY. (Al mosso.)
 Tu noy tanca la finestra
 no fos cas prengué un ayre.
 LER. Fou l' apostá...
 PEY. Perque un dia
 vareig dir qu' á Barcelona
 no hi ha bestia ni persona
 per fer lo que jo faria.
 LER. Y siguent contradictori
 vaig contestar ma opinió
 dihentvos que ningú com jó
 per bulla y per rebombori.
 PEY. Y aixis va ser.
 LER. Per proposta
 varem donar la jugada
 dantnos temps á la vegada...
 PEY. D' un any,
 LER. Per cumplir l' apostá.
 PEY. Veyam donchs els vostres fums
 fins 'hont arriban.
 LER. Veureu.
 BONA. Vinga. !
 PEY. Noys si no calleu
 vos bado ab l' apaga llums.
 LER. Plé lo meu cap d' ilusions
 quant vareig marchar d' aquí
 buscant per tots lo recons
 lo modo de qu' á trompons
 los rals anessin ab mi,
 vaig dirme lo millor es
 guillar corrents á Madrid
 allí corren els dinés
 y ab poch talent y algo mes
 pots ferte 'ls teus desseguit.
 Vaig anarhi y franaament
 als poquets dias de serhi
 ja 'm tractava ab certa gent,
 menjaba bastant decent
 y anaba ab algun tiberi.
 Bravo! 'm deya aixó va bé,
 la mina per fi has trobat.
 Del que vols no 't falta ré
 teca segura, *parné*,
 vamos la fel citat.
 Mes noys vingué un fatal dia
 qu' ignoro encar la manera
 de qu' algun *payo* es valdria,
 que tothom me coneixia
 y 'm tractavan tal com era.
 Per un murri 'm senyalaban
 pillo 'm deyan y perdut.
 Per un vividó 'm signavan,
 en fi vaja qu' em posavan
 parlant franch com un drap brut.
 Veyent donchs ma cruel dishort
 per camparme los pinsans
 vareig cambiar de port
 seguint allavors per nort
 nou rumbo, pro nó 'l d' avans,
 puig ja que dins la noblesa
 res bó podia trobarhi,
 buscant una nova empresa
 encar qu' un xich compromesa
 m' arriscá á fer un diari.
 Pro, quin diari! Del hú!
 Preu al més una pesseta;
 y ab ell trobaba segú
 lo que no ha trobat ningú
 qu' es viure ab l' esquena dreta.
 Com ho feya? Sensill es.
 Al poble baix defensaba
 fentli veure qu' el burgés
 l' esclavisaba ab excés
 y constantment el robaba.
 ¿Gastos del diari? Cá!
 No 'n parlém. ¡No som criaturas!
 Tinch á casa per pagá
 mitja arroba y un quintá
 de paper que son facturas.
 Per tot lo meu nom corria

y orgullós alsava 'l front,
 l' obrer tonto m' enaltia,
 jo las butxacas omplia
 y 'm burlava fins del mon.
 Però com qu' aquesta historia
 fora llarga de explicar
 lo deixo en vostra memoria
 per contaus la nova glória
 que vareig saber trobar.
 L' Espanya plena de mals
 y trovantse en estat critic
 va inspirarme originals
 pensaments, que foren tals
 com els de ferme polítich.
 M' ajunto ab una persona,
 tractem de si en Pau ó en Pere,
 quedant dintre poca estona
 que m' en 'nés á Barcelona
 si volia fer carrera.
 Com que no soch gens poruch
 fujo d' allí lo més prest
 vinch aquí sens such ni bruch
 y al Poble dich «d' en Lerruch
 llegiu tots lo manifest.
 Desde 'l més tonto y tanasi
 al sabi més eminent
 ningú hi haurá que no 's passi
 al meu partit y no fassi
 lo que jo vulgui al moment.
 Búsquintlo tots los perduts,
 cérquintlo 'ls reventa pisos
 y veurán aquets tossuts
 qu' en Lerruch sens fer embuts
 á tots ells fá estar sumisos.»
 Aixó digué y en dos mesos
 conquistá la meva lábria
 deixantlos boy mitj sorpresos
 á més de setanta presos
 que hi ha al carrer de l' Amalia.
 Diputat vaig ser per fi
 fent mil trampas á las llistas,
 per més que ja hus hu puch dir
 si vareig lograr sortir
 va ser p' el Catalanistas.
 Pro ficso jo ab la taleya
 de tenir pensaments grans
 als bens de la meva *ideya*
 cada discurs qu' els hi feya...
 ¡Ni el Noy de Tona als encants!!
 En resum: allá 'hont t' he anat
 m' han rebut com bon Milano
 á ningú may he pagat
 deixant á tothom burlat
 y al poble fent de pagano.
 Per tot arreu se m' ha fet
 elogis dignes y vivas
 tant sols recordo un ximplet
 que va clavarme un bolet
 un dia passant per Ribas.
 Tot aixó en Lerruch ha dit
 que per cert n' hi ha un farsell
 y com qu' aquí ho porta escrit
 mentres tinga barra y pit
 mantingut está per ell.
 Llegiu donchs.

PEY. No, puiz avants
 LER. es millor que parreu vos
 y si porteu terminants
 vostres escrits comprobants
 cotejarem lo dels dos.
 PEY. Tant m' es; encare qu' está
 la relació ab mi igualada
 que sembla sigui copiada.

LER. Comensem pues.
 PEY. Allá va...
 Buscant jo, com vos també
 per ma empresa terra bona
 vaig pensar ¿fill qu' has de fer
 per buscarte prou *parné*?
 no móuret de Barcelona.
 Aquí que ja las passions
 per lo vil mercantilisme
 rebrotan per tots cantons,
 trobarás puestos prou bons
 per ensajar ton cinisme.
 Y aixis fou; vaig comensar
 pro vaig ferho ab tanta pega,
 que ve 'l B sbe ab talent clá
 y l' excomunió m' engega
 sens mirar en lo que fá.
 Bona l' has feta, vaig dir,

la primera es ben errada,
 més jo no puch presindir
 dels *pinsans*, no haig de morir
 per una fanfarronada.
 Ell m' excomunica? be;
 donchs jo tinch que deshonrarlo
 y febrós y ab lo cap plé
 del lema barra y diné
 vaig comensá á calumniarlo.
 Y vaig ferho ab tanta sort
 que com tots molt be sabeu,
 la ferida fou al cor
 y als poch mesos caygué mort
 sucumbint a' esfors meu.
 Content d' haberlo enterrat
 vaig buscar sortir d' apuros
 per xo prompte he comensat
 fent discursos, que m' han dat
 per cad' un fins á deu duros.
 Y no cal dir lo que son
 els discursos que manego;
 á cada mot un afront
 y en cada frase 'ls engego
 lo pitjor que hi ha en lo mon.
 Y he lograt tans folls per mí
 que casi ningú s' ho explica;
 he seguit Clot, Sant Martí,
 Mataró, Manlleu, Vichy,
 Hostafranchs y Fransa Xica.
 Vaig al Poblet ¡quin mareig
 (vaig pensar) ab gent panarra!
 plantat mon cartell hi veig.
 Ja tenu en Pey-Safreig
 y ningú com ell per barra;
 dú l' intent de solfejar
 á grans brams y á cop d' esquellas,
 las donas, poden entrar
 si son guapas més encár
 que l' hi agradan las famellas.
 Aixó hi vaig plantar, he dit,
 y ab las varias excursions
 no 'n surto gens penedit
 puig qu' ha sembrat el meu crit
 grans miserias y rahóns;
 si un cap hi habia sencer
 puch dir que l' he trastocat
 faig guerra á la humanitat
 puig qu' aixis veig el *parné*
 qu' avans trovaba allunyat
 Mes com en Le-rruch, ma historia
 á allargar no veig cap dret,
 puig que porto de ma gloria
 escrita una gran memoria
 de lo que no he dit y he fet
 Y com vos allá hont he anat
 la rahó de mi ha fogit
 á tothom deixo estafat
 á la justicia he burlat
 y á la virtut he rendit.
 Mes com are la gaubansa
 'm priva tals excursions
 m' arrodonit l' esperança
 de buscarne la pitansa
 en horripilans dramons.
 Pantomimas si es precís
 de mon cap rebrotarán;
 en re hi trobo compromís,
 fins á las taulas aixis
 ballaría algun cancan.
 A n' aixó 'n Pey s' ha atrevit
 y hos jura vatua á n' ell
 que de tot lo que hi ha escrit
 mentres tinga barra y pit
 mantingut está per ell.
 LER. S' assemblan tant las historias
 qu' es duptós dir qui ha guanyat
 cotejtem pues las memorias
 y busquem en nostres glorias
 qui es vensut y qui ha triunfat.
 PEY. Teniu rahó; aquí veureu
 per una ratlla apartadas
 las personas estafadas
 y aquellas que al detrás meu
 á San Boy ja son tancadas.
 LER. També jo per abrevia
 porto igual distribució;
 estafas ab un cantó,
 sablassos al cap d' allá
 y aquí 'ls tocats del carpó...
 PEY. Comteu...
 LER. Mil doscentas deu.
 PEY. (Ab importancia.)
 Son las estafas... ¿Y vos?
 que mirol á n' aquí sumeu.
 Cuatre mil set centas dos.
 LER. (Marcat.) Las estafas.
 PEY. No; ja es veu.
 LER. Perdeu per aquí.
 PEY. Es vritat...
 Passem als boijos...
 LER. Passem.
 Vintidos aquí 'n contem.
 PEY. Jo aquí trenta. (Enfadat y aixecantse.)
 LER. Si? he guanyat.
 PEY. M' heu guanyat! pro hos dich ab pena
 que trobo ab el vostre eccés

qu' hem carregueu los neulés
y qu' ho posso en quarentena.
LER. Pey Safreix! (Enfadat.)
PEY. Le-rruch!
LER. M' enfada
qu' aixó vos penseu de mí.
PEY. És... que... (Vacilant.)
LER. Vam jugarho...
PEY. Si
més aixó es molta estafada.
(Liensant la llista demunt la taula.)

LER. Y perque veyeu mon cor
y que no ab gloria m' embafo
si m' don la gana hus estafó
lo nom que teniu d' autor.
PEY. 'M rich del atreviment...
per mi sou vos un Pastetas.
LER. En «Laureles y pesetas»
vull demostrar més talent.
PEY. Es de veure
LER. Allí ho veuréu.
PEY. Ja ho sentiu, va renovada
LER. La aposta no es acabada
PEY. No, l' aposta queda en peu.
(Van per aixecarse y marxá, quant surt
el mosso y s' interposa entre ells.)

MOS. Cuatre endolas del gastet.
LER. Cuatre endolas?
MOS. Y cabals.
PEY. Be home be... ¿tens por de perdreho?
LER. Creus que 't volém estafá?
MOS. Es que no vull sé á la llista.
LER. En Pey paga...
PEY. Jo? qu' es cas
LER. No Le-rruch no hus vull ofendrehos.
LER. Amich Pey, que hos heu pensant?
ja se jo be 'l vostre genit
y que sou rumbós...
PEY. Ca... ca...
no vull fervos cap despreci,
MOS. Ja no cobro ho veig prou clá.
(Dirigintse á dos concurentes.)

Veniu.
UN. Qué?
ALT. Que vols?
MOS. Qu' aneu
á avisá un municipal.
PEY. Jo 'm refiaba...
LER. Jo 'm creya.
BONA. Que 't sembla no portan rals. (A miron.)
MIR. Jo no hi entench ab aixó.
UN. Pey Safreix jo?
ALT. Lerruch... ja...
(Maxan tots dos)

LER. No apurarse, ¡Chiquet!
CHI. Mana...
(L' hi parla un moment ab veu baixa y
Chiquet s' en va.)
BONA. Ell sempre se surt del fanch.
LER. Vaja pues senyors... tornemhi.
MOS. Mossol...
LER. Qué?
MOS. Porta aygua-ras.
LER. Brindo per tots los presents
y la igualtat social.

ESCENA V

Dits, RAHÓ y VRITAT

LA RA. (Surt magestuós y ab crit potent comensa
'ls altres s' aixecan sorpresos.)
Prou desbarra ¡Viva Den!
abandoneu el cinisme
y no vullgau l' idiotisme
que á tení al poble ensenyeu,
puig encar que vell com só
de forsa, be prou que 'm sobra
per fer caure runas aqueixa obra
que teixia ab val traició.
LER. Y qui sou vos per reptarme
y per que seguiu mos passos.
Que hos importan mos sablasons?
perque vaniu á buscarme?
LA RA. Per que convé y es precis
que deixis aquesta vida.
LER. Marxeu bon vell, dingú hus crida
ni volém lo vostre avis.
LA RA. (A Pey.) Y aquet infelis qu' arreu
va seguit de la maldat
que fa que resta callat.
PEY. Y qui sou vos?
LA RA. Ho voleu?
Donchs mireume fit á fit

P. y L. La Rahó... (Sorpresos)

LA RA. Si jo mateix.
La Rahó que hos malaheix.
PEY. Re 'ns importa vostre crit.
LER. (Ab mofa.) Sou molt mala companyia
per qu' te l' idea feta
de viure ab l' esquena dreta
com el dos tenim per guía.
LA RA. Donchs seguiu vostre camí,
més atreu me trovereu
per desier tot lo que feu
si voleu continuá aixís.
PEY. Fa riure vostre amenassa.
LER. Marxeu prest del meu devant
ó sens compasió al instant
vos posaré una mordassa.
LA VRI. (Qu' havia escoltat la conversació.)
Miserable!

PEY. Un altre?
LA VRI. Sí.
Un altre qu' hos escoltava
ensem que m' horritzaba
del vostre talent mesquí.
No hi ha res qu' hos fassi afront
per seguí vostres vile as
robo, estafas impuresas...
res vos dona pena al mon
y con tal de conseguí
en vostre má un grapat d' or
vendriau fus vostre honor
si es qu' honor podeu tenir.
LER. Prou insuls; no sé 'n vritat
com he tingut la camorra
d' escoltá ab tanta patxorra
y la llenga heu conservat
més si acás continuá esperas
ab la parla verinosa...
LA VRI. Calla ta llenga tramposa
qu' es en va si 't desesperas
puig no arriba á mi 'l teu bri
y aprop sempre 't seguiré.
Are... adeu.

LER. Ca no pot ser.
LA VRI. Qué vols?
LER. Veuret.
LA VRI. Cóm?
LER. (Arrancantli la careta.) Així.
Valgam Deu es la vritat.
LA VRI. Sí; la Vritat á qui olvidas
en tas lluytas fraticidas
fent guerra á la humanitat
més l' humanitat sencera
coneixerá aquets traydors
que ab cara de redemptors
actuan de sangoneras.
Juntats Vritat y Rahó
vos treuran eixa careta.

UN. Que t' en sembla de la treta;
MI. Jo no hi entench ab aixó.
LA VRI. Adeu; gardeu el recort
de ia justicia de Den.
LER. Bon vell ja rapapiejeu...
son rondallas per fer por.
LA VRI. Anéu seguint fent igual
en los crims que hos reprobeu
més als dos vos emplassém
de Den al san tribunal. (Marcan.)
LER. No vos donga cap mareig
perque 'l plasso es molt distant
com he seguit, seguirán,
en Lerruch y en Pey-Safreix.

ESCENA ULTIMA

Tots menos LA RAHÓ y LA VRITAT y á poch
DOS MUNICIPALS

VEUS. Foral fora!
PEY. Qu' es aixó?
VEU. Qu' estém cansats de pillets.
COLOM. Que áheu?
LER. Res; no 'n feu cas.
VEUS. Morin!..
LER. Cóm? aixís tracteu
á los vostres redemptors.
¡Poble vill sempre 'l mateix!

sense cap mira gloriosa
qu' hos fassi sabé 'l que feu.
No vos sembla que 'ns insulta.
UN. Fill; jo ab aixó no hi entench.
UN. No enteneu res... (Enfadat.)
MI. Que puch ferhi?
VEUS. Foral.. foral..
PEY. Ja marxém.
MU. 1. Altó!
LER. Qué?
MU. 1. En Lerruch.
LER. Jo soch.

PEY. La justicia.
MU. 1. Deuvos prés.
LER. Jo á la cangri? no l' agafa
á en Lerruch, ni 'l Rey mateix.
MU. 2. Alto!..
BON. Un altre?
COL. Quina broma...
PEY. Qui demana.
MU. 2. En Pey-Safreig.
PEY. En Pey al carrer d' Amdlia.
Ca, ca, ca, aixó no pot ser.
LER. Y qui es que 'ns denuncia.
MOS. Jo...
LER. Tú?
PEY. Tú?
MOS. Sí; jo y qué?
PEY. Si ho fas per las quatre endolas
mon apaga-llums mateix...
MOS. No 'n faig res d' aquet trastot.
MU. 1. Señores; que hemos de hacer?
CHI. (Entrant.) Senyó Lerruch eixa carta...
VEU. Enduyese aquets pillets.
A. VEU. Si que 'ls tanquin.
VEU. Fora lladres.
LER. (Qu' ha desclós el sobre.)
Mosso? te cobra.
MOS. Un bitllet!..
LER. Qu' hos penseu gent miserable
qu' en Lerruch no te diners.
Ara pas...
MU. 1. Cá!..
LER. Donchs llegiu.
(Després de llegir.)
MU. 1. Pase y dispénsame usted.
(Trayentse 'l ros é inclinantse.)
VEU. Y 'ls deixeu anar.
ALTRE. Grans murrís.
(Grans crits de pillos, lladres en Pey
y en Lerruch marxan de brasset y 'ls
municipals aguantan al públich.)

LER. Vaja alanta Aul amich Pey.
VEUS. Pillos.
ALTRES. Lladres.
MU. 1. No apurarse
mirad que haceis el beneit!..
VEU. Els proteigeixen.
MU. 2. Carambal
que nos comprometereis.
MU. 1. Chitón! locos! no gritar
que la cosa es muy sabida
y si oigo alguien que crida
que lo tengo que tancar.
Que 'ls deixém? no 'n feu cabal...
que si el cacique es quien paga;
Chimpiets! que quereis que haga
la guardia municipal.

TELÓ RAPIT.

Ilustracions de Titella

Imp. Badia, Dou, 14.—Barcelona

* CUPÓ NÚMERO 2 *
* Per lo drama en 1 acte *
* Lo forjador d'acer *

Serveys de la Companyia Trasatlántica

América, Rio de la Plata, Brasil, Filipinas, Canarias, Fernando Póo, Cádiz, Tánger, Algeciras y Gibraltar.—Per informes acudeixis als agens de la Companyia.

Serveys mensuals
Cuba, Méxich, Centra